

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dormi Secvre: Vel Cynosvra Professorvm Ac Stvdiosorvm Eloqventiæ,

in qua Centvm Et Viginti Themata Oratoria. Non Solvm Stvdiosis, Sed &
Professoribus eloquentiæ, ac pietatis veræ amantibus utilissima &
pernecessaria explicantur ; Cum Indice rerum atq[ue] verborum locupleti

Tympe, Matthäus

Coloniæ Agrippinæ, 1650

VII. Melius publicè, & in scholis, quàm privatim juventutem institui.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39028

II. à commodis perpetui Magistratus: PRIMÒ: Qui iisdem rebus perpetuò præfunt, etiam si minus ingenio valeant, longa tamen experientia cæteris antecellunt. SECUNDÒ: Ita subditis melius consulitur. Vnde Tiberius Imperat. cum amici quererentur, illum potestates & imperia perpetua fecisse, respondit: Hirudines, quæ multò sanguine hausto rumpuntur, quiescere; recentium morsus acerrimos esse: sic novos Magistratus quidquid sanguinis est & medullarum summa aviditate haurire, ut veteri proverbio dicitur,

Non parcat populo regnum breve.

III. à Necessitate. Nam cum autoritate ac majestate imperare non potest, qui se brevi privatum fore metuit; majestate verò imperandi ac dignitate detracta, Magistratui quis parebit? quis metu contineri poterit? quis imperata exequetur? Sin potestas perpetua erit, & cum dignitate imperabitur, & cum obsequio parebitur: nec Magistratui metuendum erit, ne aliquando privatorum contumelias, aut improborum calumnias ferre cogatur.

IV. ab Exemplis: Deus ipse Magistratus ac Judices perpetuos constituit; eosdem sua in Rep. Platō requirit.

In EPILOGO monebis Auditores, ut bonos Magistratus non temere mutent.

VII. MELIUS PVBLICE, ET IN
Scholis, quàm privatim juventutem institui.

IN EXORDIO docebis ex Speculo meo Magistratum (*sign. 59.*) quam utilis & necessaria sit privata juventutis educatio, & institutio.

In PROPOSITIONE dices, te ostensurum melius publicè, quàm privatim institutionem hanc adhiberi,

CON-

CONFIRMAT. I. RATIO, *ab incommotis privata institutionis*, quod liberi domi corrumpantur adu-
atione famulorum, negligentia patrum, indul-
gentia matrum, oscitantia pædagogorum, con-
versatione cum improbis. (*Quintil. lib. 1. Instit. cap. 2.*)

II. *à commodis, publica institutionis*. Nam PRIMÒ, inter educationis formas excellentior, & constan-
tor est, quæ consistit in Sapiencia & consensu to-
tus civitatis, quam quæ ab unius alicuius iudicio
pendet, ideoque crebrò muratur. SECUNDÒ, sem-
per anteponendum est lumen tenebris, maximè
his, qui non sibi ac Musis suis, quod ajunt, canere,
sed in luce aliquando, splendore ac gloria vivere,
in hominum oculis habitare, forum vel Cate-
dram premere, atque consulere exoptant. TER-
TIÒ, paratur in scholis publicis prudentia. QUAR-
TÒ, prodest in iis multum æmulatio, commo-
ant laudationes, emolumentum plurimum adfe-
rent vituperationes. QUINTÒ, autoritas con-
siliatur: ita olim Medicis, satis erat dicere, se
Alexandriæ studiis operam dedisse. SEXTÒ, ami-
cicia etiam contrahitur firma & constans, neque
quicquam sanctius est, quam iisdem artibus im-
muni, iisdem sacris initiari SEPTIMÒ, confert publi-
ca institutio ad modestiam, privatim verò insti-
tuti, quia cum nemine se comparant, solos sese sa-
pere, alios tanquam umbras volitare arbitrantur.
(*Quintil. lib. 1. Instit. cap. 2.*) OCTAVÒ, prodest eo
nomine, ut qualis sit doctrina, quæ traditur, ap-
pareat; ne adolentes decipiantur. Quæ cau-
sa Imperatores movit, ut ab ostentatione vulgari
amoveri jubefent, qui magistrorum sibi nomina
usurpantes, in cellulis Collectos undecunque di-
scipulos circumferre consueverunt. (*Lib. 11. Cod. lib. 12.*)

III. *ab Exemplis*. Lycurgus publicè informa-
tionem

Pars III.

B

tionem

tionem voluit fieri, imò ita assuefecit cives suos, ut ne vellent, nec scirent, privatim vivere, sed apud more ad Rempub. semper essent conglobati. *Plut. in Lycurgo Xenoph. in Rep. Spart. Arist. 3. Pol. cap. 1.*) & passim Imperatores constituerunt Academias, easque privilegiis, & immunitatibus donârunt.

XVIII. LICITVM ESSE CHRISTIANO causas in foro agere, seu iudicio experiri.

IN EXORDIO dices, neminem ferè tam secunda & ad voluntatem fluente fortuna uti, qui non vel suo, vel suorum nomine iure res experiri, seu lites atque controversias suas iudicibus dirimendas committere necesse habeat.

In PROPOSITIONE, Te eos, qui Christo nomen dederunt, coram Iudice contendere posse ostensurum.

CONFIRMATIONIS I. RATIO, ab authore seu causa efficiente iudiciorum, quæ Deus ipse instituit, & eorum ministros voluit esse Iudices. (*Gen. 8. Exod. 18. Deut. 1. 2. Par. 19. Sap. 6. Rom. 13.*)

II. ab exemplis. PRIMÒ *Christi*: cum enim à seruo Pontificio cæderetur, eum vituperavit. SECUNDÒ *Pauli*, qui in Actis (*Actor. 25.*) ad Cæsarem provocavit.

III. ab utili: Quia Reip. firmamentum in juris æquabilitate & integritate iudiciorum consistit. (*Demost. in orat. Ἐὶ σοὶ τὰ ξέως.*) Et utile est accusatores multos in civitate esse, ut metu audacia contineatur. (*Cic. pro S. Roscio.*)

IV. à Necessario: Si enim Leges sunt necessariae, & sine his nec domus ulla, nec civitas, nec gens stare potest: (*Cic. 3. de Leg.*) etiam Iudices erunt necessarii, qui Legum interpretes sunt, (*Cic. pro Cluent.*)